

Populiariausios sukčių schemos nutaikytos į senjorus: kaip jų išvengti?

Skaitmeninės technologijos atneša daugybę privalumų, tačiau kartu su jomis ateina ir nauji pavojai, ypač vyresnei, senjorų auditorijai. Sukčiai vis dažniau naudoja pažangias technologijas, kad išviliotų pinigus iš mažiau technologiškai išprususių asmenų. Tad labai svarbu žinoti šias apgaulės formas ir būdus, kaip jų išvengti.

Sukčiai nuolat tobulina savo metodus, tačiau yra keletas pagrindinių apgaudinėjimo būdų, apie kuriuos žinodami galite apsisaugoti.

Apie populiariausias sukčių schemas ir kaip reikėtų nuo jų apsisaugoti dalijasi ilgametis skaitmeninės rinkodaros strategas ir „[Develio](#)“ agentūros vadovas Mindaugas Sakalauskas.

1. Techninės pagalbos sukčiai

Viena iš populiariausių sukčiavimo schemų – techninių specialistų skambučiai ar žinutės. Senjorai vis dažniau sulaukia skambučių ar pranešimų iš asmenų, teigiančių, kad jų kompiuteris yra užkrėstas virusu, ir siūlančių „pagalbą“.

Svarbu prisiminti, kad patikimos įmonės niekada neskambins klientams siūlydamos techninę pagalbą, kurios jūs nepageidavote.

Nepasitikėkite skambučiais, kurie prašo jūsų asmeninės informacijos. Jei įtariate sukčiavimą, pabaikite skambučių ir susisieki su įstaiga per oficialų jos kontaktą.

SMS žinutėse ar elektroniniuose laiškuose paprastai prašoma atsakyti į žinutę, apsilankyti netikroje svetainėje ar pateikti asmeninę informaciją.

Dažnai šios žinutės kursto baimę ir kuria skubos jausmą, teigdamos, kad yra būtina nedelsiant veikti, kad išvengtumėte sąskaitos užblokavimo, baudų ar kitų neigiamų pasekmių.

Tokiu būdu sukeliamas baimės efektas ir žmonės nustoja kritiškai mąstyti. Taip natūraliai veikia mūsų smegenys. Saugant save nuo sukčiavimo, svarbu būti budriems, kritiškai įvertinti gautą informaciją ir niekada neskubėti atskleisti asmeninės informacijos.

2. Atakos elektroniniame pašte

Apgaulingi elektroniniai laišakai, yra vienas populiariausių metodų, kuriais sukčiai bando gauti asmeninę informaciją. Jie siunčia elektroninius laiškus, kurie atrodo esą iš patikimų šaltinių – Valstybinė mokesčių inspekcija, Sodra, bankas ar kt.

Dažniausiai prašo įvesti slaptažodžius ar kitą asmeninę informaciją, spausti ant kenkėjiškų nuorodų.

Norėdami išvengti šios apgaulės, niekada neatsakykite į prašymus pateikti asmeninę informaciją elektroniniu paštu. Visada patikrinkite siuntėjo el. pašto adresą ir, esant abejonėms, kreipkitės tiesiogiai į įstaigą jos oficialiais kontaktais.

Sukčių naudojamas el. pašto adresas dažniausiai būna minimaliai pakeistas rašant dvi pasikartojančias raides ar pan.

3. Netikri pranešimai socialiniuose tinkluose

Socialiniuose tinkluose pastaruoju metu itin populiarėja netikri pranešimai, skelbimai ar asmenų profiliai, kurie siūlo neegzistuojančias prekes ar paslaugas.

Paskutiniu metu nusitaikyta ir į šalies žvaigždes. Marijonas Mikutavičius, Natalija Bunkė ar Martynas Starkus yra vieni žinomų žmonių, kurių vardais prisidengę sukčiautojai kviečia gauti patarimų apie greitą praturtėjimą.

Apsaugokite save nespausdami tokio tipo nuorodų, taip pat neatsakydami į pasiūlymus ir patikrindami informacijos šaltinį prieš pasidalinant asmenine informacija.

Kad ir kaip norėtusi, bet greitų uždarbių nebūna, ypatingai jei tai jums siūlo žinomas scenos žmogus, visai nesusijęs su minima tema.

4. Netikrų loterijų schemas

Senjorai dažnai tampa netikrų loterijų ir premijų schemų aukomis, kuriose jiems žadama didelė suma pinigų ar prizai už nedidelį „mokesčio“ sumokėjimą.

Svarbu suprasti, kad jokia tikra organizacija neprašo mokėti iš anksto, kad galėtumėte gauti savo laimėjimą.

Taip pat kaip ir joks bankas neprašys jūsų duomenų internetu, SMS žinute ar skambučio metu.

5. Pseudo finansinių paslaugų tiekėjai

Sukčiai dažnai apsimeta finansiniais konsultantais ar investicijų brokeriais, siūlydami greitą pelną. Jie gali prašyti pervesti pinigus į tam tikras sąskaitas ar investuoti į suklastotas schemas.

Visada reikėtų tikrinti paslaugų teikėjo patikimumą per nepriklausomus šaltinius prieš priimanč finansinius sprendimus.

6. Netikros elektroninės parduotuvės

Netikros internetinės parduotuvės vilioja vartotojus itin žemomis kainomis, tačiau po apmokėjimo prekės nėra pristatomos arba yra itin prastos kokybės.

Prieš pirkdami internetu, atlikite įmonės patikrinimą. Perskaitykite klientų atsiliepimus ir patikrinkite, ar svetainė naudoja saugius mokėjimo būdus. Taip pat ar svetainėje yra pateiktas įmonės pavadinimas, kurį galima rasti oficialiame rekvizitų tinklapyje.

Kaip apsaugoti save ir artimuosius?

Bendros prevencijos nuo sukčių apima švietimą apie skaitmenines apgaulės formas, stiprių slaptažodžių naudojimą ir atnaujinamą antivirusinę programinę įrangą.

Taip pat svarbu kalbėtis su šeimos nariais apie galimus pavojus internete ir dalintis informacija apie naujas sukčiavimo schemas.

Nors skaitmeninės technologijos teikia daug naudos, jos taip pat atveria duris naujoms apgaulės formoms.

Informuotumas ir atsargumas yra geriausia gynyba prieš skaitmeninius sukčius. Bendradarbiaudami ir dalindamiesi žiniomis, galime padėti apsaugoti save ir mūsų artimuosius nuo finansinių sukčių skaitmeninėje erdvėje.

Patarimai kaip išvengti sukčiavimo

1. **Niekada neatsakykite** į neprašytas SMS žinutes ar elektroninius laiškus. Jei gavote keistą prašymą per SMS, ypač prašant jūsų asmeninės ar finansinės informacijos, niekada neatsakykite į tokias žinutes.

2. **Patikrinkite Informaciją.** Prieš imdamiesi bet kokio veiksmo, patikrinkite informaciją per oficialius kanalus. Pavyzdžiui, jei žinutė atrodo esą iš jūsų banko, paskambinkite į banko klientų aptarnavimo skyrių naudodamiesi oficialiu telefono numeriu, rastu jų svetainėje ar jūsų banko dokumentuose.

3. **Nespauskite nuorodų.** Niekada nespauskite ant nuorodų, pateiktų SMS žinutėse ar elektroniniuose laiškuose. Vietoj to, įveskite svetainės adresą tiesiogiai į savo naršyklę arba naudokite patikimą paieškos sistemą, kad rastumėte oficialų puslapį.